

BELLADONNA, f. 1. Giftig apoteksväxt af Solan-familjen, med svarta, glänsande bär, och växande på södra Europas skogsberg. *Atropa Belladonna*.

BELLETRIST, -- i'sst, m. 3. Vitterhetsidkare.

BELOPP, n. 5. Den sammanlagda summa, hvartill något belöper sig. *B-et af dessa summor går till 200,000 R:dr. Räkningens b. stiger till 50 R:dr. Hela b-et af försäljningen går till . . . Diverse inventarier till ett b. af B-et af min lott, anpart, är . . . Mitt b. (min andel) utgör . . .* — *Syn.* Se *Summa*.

BELURA, v. a. 1. (föga brukl.) Se *Lura*, v. a.

BELUXA, v. a. 1. (fam.) Narra, bedraga. — Från det tyska *Belutschen*.

BELVEDERE, bällvedere, n. 4. (italienska) Ställe med skön utsigt.

BELYSÅ, v. a. 2. 1) (egentl.) Sprida ljus öfver. *Solen b-yste trakten.* — 2) (fig.) Förklara, utreda. *B. en sak, ett ämne.* — 3) (mål.) På en tafsa använda och utbreda ljuset, eller hvad man kallar dagrar. — *Belysande*, n. 4.

BELYSNING, f. 2. 1) Handlingen, då något belyses. — 2) Det ljus, som faller på ett föremål. — 3) (fig.) Upplysning, förklaring. *Denna b. var af vigt för frågans utredande.* — 4) (mål.) Sät-tet, hvarpå en målare belyst en tafsa.

BELÄNA, v. a. 1. Uptaga penningar på fast egendom, äfven på jern och fabrikater. *B. ett hus, en egendom. Mitt hus är b-dt med 1000 R:dr.* — Ordet skrives äfven *Beläna*. — *Be-länande*, n. 4.

BELÄNING, f. 2. 1) Handlingen, då man belänar. — 2) Å fastighet upptaget lån.

BELÅTEN, a. 1. neutr. — *et.* Nöjd. Brukas äfven om person. *B. med litet, med sin lott. Det är jag alldeles icke b. med. Jag är rätt b. med honom, med hans uppsförande. Nu har han fått så mycket (stryk, banner o. s. v.), så han kan vara b. Väl, föga, illa, alldeles icke, bättre b. Väl b. säges äfv. om en person, som fått litet för mycket till bästa.* — *Syn.* Se *Nöjd*.

BELÅTENHET, f. 3. Egenskapen att vara belåten. *Det väckte allmän b. Hans b. med den nya betjenten är icke särdeles stor.* — *Syn.* Tillfredsställelse, Förnöjsambhet, Nöje, Trefnad.

BELÄNING, a. 2. neutr. — *et.* Som har ett visst läge. Säges blott om hus, byar, städer, o. s. v., ställen, orter och vissa naturföremål, t. ex. berg. Åtföljes alltid af objekt med föregående preposition eller af ett adverb. *B. i Skåne, i stadens vestra kvarter, på ett berg, vid en sjö, emellan två floder, på långt afstånd, nära, invid kyrkan, under vinden* (i lugn för blåst). *Väl, illa, vackert, full b.* — *Syn.* Liggande.

BELÄGENHET, f. 3. 1) Egenskapen att vara der eller der, så eller så belägen. *Ställets b. är ganska vacker.* — *Syn.* Läge. — 2) (fig.) Ställning i lifvet. *Svär, kinkig, farlig b. Hans b. är icke den bästa.* — *Syn.* Ställning, Läge.

BELÄGG, n. 5. (sjöt.) Det, hvarmed något blifvit belagdt; äfv. sätet derför.

BELÄGGA, v. a. 2. (böjes som *Lägga*) 1) Lägga något öfver, på (till skydd, förvaring, o. s. v.) *B. med bräder, med jern.* *B. en fånge med bojor.* — *Syn.* Betäcka, Beslå; Pålägga. — 2) (fig. i lagspråket) Pålägga, ädöma. *B. med afgifter, med böter, med kvarstad. B. en brottsling, ett brott med straff. B. med karta.* vid-foga stämplatd papper till en skriftlig handling. — 3) (gam.) Omgifva en fästning med små särskilda läger, som först lades långt ifrån på åtskilliga

kanter, och efterhand flyttades närmare, för att alldeles innesluta fästningen och afskära tillförsel. — *Syn.* Beränna, Bestalla. — 4) (sjöt.) Medelst två eller tre kryss-slag göra fast en halad tåg-ända på en koffernagel, klamp eller ett krysshult.

BELÄGGANDE, n. 4. o. **BELÄGGNING**, f. 2.

Handlingen, då man belägger.

BELÄGRA, v. a. 1. (af *Läger*) 1) Med krigs-folk innesluta en fast ort (fästning, befästad stad), för att intaga densamma. — *Syn.* Belägga, Beränna, Bestalla. — 2) (fig.) Samlas, trängas omkring, omhvarfvå. *Se, hvilken skara b-r huset, för att få se den afädnade! B-d af sökande, af tiggare.*

BELÄGRAD, a. p. 2. Som är belägrad. *En b. stad.* — Substantivt: *De b-e.*

BELÄGRANDE, n. 4. Se *Belägring*. — *Adj.* p. 1. Som belägrad. *Den b. arméen.* — Substantivt: *De b.*

BELÄGRARE, m. 5. (mindre brukl.) En, som belägrad.

BELÄGRING, f. 2. Handlingen, då man belägrad. — *Ss. B-sarbete, -sarmé, -sbatteri, -shaubits, -slavett, -skanon, -skonst, -smaterial.*

BELÄGRINGS-ARTILLERI, n. 5. Groft artilleri, som begagnas att beskjuta städer och fästningar.

BELÄGRINGSTILLSTÅND, n. 5. De skärpta åtgärder, som vidtagas, när en stad eller fästning belägras af fienden eller hotas med belägring, eller då befolkningen i en stad visar sig orolig. *Förklara en stad i b.*

BELÄNA, v. a. 1. 1) Se *Beläna*. — 2) (om medeltidens förhållanden) Gifva i förläning, såsom län. *B. med ett hertigdöme.* — *Belänande*, n. 4.

BELÄNING, f. 2. 1) Handlingen, då man belänar. — 2) På fastighet upptaget lån. — 3) Län, förläning.

BELÄSEN, a. 2. neutr. — *et*, äfv. **BELÄST**, a. 1. Som läst mycket. — *Syn.* Boksynt, Lärd. **BELÄSENHET**, f. 3. Egenskapen att vara beläsen. — *Syn.* Boksynthet, Lärdom.

BELÄST, se *Beläsen*.

BELÄTE, belä'te, n. 4. 1) Bildstod. — 2) (bibl.) Afbild. *Menniskan är skapad efter Guds b.* — 3) Bildstod, föreställande en afgud; äfv. (fig.) själfva afguden. — *Syn.* Afgudabild; Afgud.

BELÄTEDYRKAN, f. sing. indef. Afgudabilders tillbedjande.

BELÄTEDYRKARE, m. 5. En, som dyrkar belåten.

BELÄTESTORMARE, m. 5. Se *Bildstormare*.

BELÖNA, v. a. 1. o. 2. Såsom tecken till erkänsla, eller till utmärkelse, uppmantran, gifva en person något för en bevisad tjänst, för en handling, ett arbete, hvarmedelst han utmärkt sig. Vanligen i god bemärkelse. *B. någon för dess gjorda tjänster. B. ens förtjenster. Han blef för denna bragd b-d med marskalkstafven. Han har för visad flit och skicklighet blifvit b-d med ett stipendium. Akademien b-de honom för denna skrift med stora priset. Blifva väl, illa b-önt. B. godt med ondt, vara otacksam.* — *Syn.* Vedergälla, Löna.

BELÖNANDE, n. 4. Handlingen, då man belönar.

BELÖNARE, m. 5. -ARINNA, f. 1. Person, som belönar.

BELÖNING, f. 2. 1) Se *Belönande*. — 2) Hvad som gifves eller blifvit gifvet, för att der-med belöna någon. *Gifva en något till b. Till*